

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

privind inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva lui Alexei Grapin
(repararea prejudiciului material)

împotriva deciziei din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-605/24
NR. PIGD 2-16148734-01-2ra-23052024)

Reluarea automată a conținutului cererii de apel în cererea de recurs duce la concluzia că recurentul nu a oferit Curții Supreme de Justiție argumente corespunzătoare pentru analiza legalității deciziei instanței de apel, motiv pentru care recursul este vădit neîntemeiat.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Roșca)
Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, M. Anton, V. Cotorobai)

26 noiembrie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 martie 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexei Grapin prin care a solicitat încasarea sumei de 462 683,36 lei, cu titlu de prejudiciu material.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul susține că, prin procesul-verbal al ședinței grupului de lucru al Comisiei de stat pentru verificarea autenticității documentelor privind participarea la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl nr. 22 din 8 septembrie 2005, a fost anulată și retrasă legitimația nr. *****, eliberată pe numele pârâtului Alexei Grapin. Ulterior, în baza demersului CNAS, la 6 iulie 2015 Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a suspendat decizia de încadrare a pârâtului în grad de invaliditate din motiv că acesta nu s-a prezentat la reexpertizare.

3. Reclamanta menționează că Asociația Obștească „Cernobîl” a informat CNAS că pârâtul nu figurează în listele militarilor trimiși la lichidarea consecințelor catastrofei, fapt ce a determinat suspendarea plății pensiei și a altor prestații începând cu 1 aprilie 2015, decizie necontestată de pârât.

4. În urma solicitării de informații, Ministerul Apărării a confirmat că înscrisurile din livretul militar prezentat de pârât nu sunt autentice și că legitimația acestuia fusese anulată în 2005. CNAS a solicitat și CNDDCM verificarea încadrării în dizabilitate, iar prin răspunsurile din 4.06.2015 și 6.07.2015 s-a comunicat că pârâtul nu se prezintă la reexpertizare, motiv pentru care a fost suspendată decizia de stabilire a dizabilității din 1996.

5. Constatând anularea documentelor care confirmau calitatea de participant la lichidarea consecințelor Cernobîl, reclamanta consideră că pârâtul a beneficiat neîntemeiat de pensie și alte prestații sociale în perioada 21 septembrie 1995 – 31 martie 2015, în sumă totală de 462 683,36 lei (pensii, alocații, compensații și ajutoare materiale).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

6. Prin hotărârea din 29 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

7. La 4 ianuarie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus o cerere de apel împotriva hotărârii din 29 decembrie 2022, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

8. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2023, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută fără modificări hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 decembrie 2022.

9. În motivarea deciziei, instanța de apel a constata că este corectă soluția instanței de fond, privind respingerea acțiunii, or, prin hotărâre judecătorească irevocabilă, a fost anulată hotărârea Comisiei de Stat pentru verificarea autenticității documentelor privind participarea la lichidarea consecințelor catastrofei de la CAE Cernobil din 8 septembrie 2005, consemnată în procesul-verbal nr. 22, în partea anulării și retragerii legitimației nr. *****, eliberată titularului Alexei Grapin. Prin urmare, lipsind temeiul legal de recuperarea a sumei de 462 683,36 lei achitați cu titlu de pensie și alte prestații de asigurări sociale.

10. La fel, instanța de apel nu a acceptat poziția apelantului, potrivit căreia gradul de dizabilitate acordat de către CNDDCM este suspendat, iar plățile sociale derivă nemijlocit din certificatul eliberat de acesta, deoarece acest fapt nu constituie temei de a solicita restituirea plăților sub formă de pensie și alte prestații de asigurări sociale efectuate de Casa Națională de Asigurări Sociale. Or, dispunerea din partea CNAS a suspendării plăților nu are efect retroactiv și nu anulează statutul beneficiarului plăților, iar acte juridice valabile în această privință, care ar anula cu efect retroactiv calitatea lui Alexei Grapin ca beneficiar și titular al dreptului la pensie instanței nu i-au fost prezentate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

11. La 14 mai 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus o cerere de recurs împotriva deciziei din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău prin care a solicitat casarea acesteia și a hotărârii din 29 decembrie 2022 și pronunțarea unei decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

12. În motivarea recursului, recurentul a reiterat, în esență, aceleași argumente expuse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, susținând că

instanțele inferioare au interpretat eronat probatoriul dosarului și cadrul normativ pertinent speței.

13. La fel, recurenta susține că instanța de apel a reținut doar existența hotărârii din 3 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a fost anulată hotărârea din 8 septembrie 2005 a Comisiei de Stat pentru verificarea autenticității documentelor privind participarea la lichidarea consecințelor catastrofei de la CAE Cernobîl. Totuși, instanța de apel a ignorat în totalitate argumentele CNAS referitoare la procedura administrativă desfășurată de o altă autoritate publică – CNDDCM, prin care s-a suspendat gradul de dizabilitate și care constituie, de fapt, documentul în temeiul căruia au fost sistate plățile prestațiilor sociale și se solicită restituirea acestora.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

15. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

16. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

17. Art. 433 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;

e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

18. Art. 440 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 23 noiembrie 2023 (f.d. 160).

20. Totodată, la 14 mai 2024, în adresa participanților la proces a fost expediată decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2023 (f.d. 167).

21. Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 14 mai 2024 de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost depus în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

22. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

23. Pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

24. În speță, recurenta a formulat o cerere de recurs cu un conținut identic cu cel al cererii de apel. Argumentelor invocate de către recurent li s-a oferit un răspuns detaliat și clar în actele judecătorești contestate.

25. În jurisprudența sa, Curtea Supremă de Justiție a tranșat deja faptul că reluarea automată a conținutului cererii de apel în cererea de recurs, duce la concluzia că recurentul nu a oferit Curții Supreme de Justiție argumente corespunzătoare pentru analiza legalității deciziei instanței de apel (decizia 2ra-183/25, 2rac-236/25).

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură

civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

27. Or, potrivit art. 442 alin. (2) CPC, instanța de recurs este ținută de modul în care au fost apreciate probele de instanțele inferioare, cu excepția situației în care se invocă temeinic art. 432 alin. (1) lit. e) – hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

28. Recurenta a insistat asupra faptului că, instanța de apel a ignorat în totalitate argumentele CNAS referitoare la procedura administrativă desfășurată de o altă autoritate publică – CNDDCM, prin care s-a suspendat gradul de dizabilitate și care constituie, de fapt, documentul în temeiul căruia au fost sistate plățile prestațiilor sociale și se solicită restituirea acestora. Totuși, aceste afirmații nu au fost susținute prin probe anexate la dosar, iar instanța de apel le-a examinat și le-a acordat aprecierea cuvenită menționând că, dispunerea din partea CNAS a suspendării plăților nu are efect retroactiv și nu anulează statutul beneficiarului plăților, iar acte juridice valabile în această privință, care ar anula cu efect retroactiv calitatea lui Alexei Grapin ca beneficiar și titular al dreptului la pensie instanței nu au fost prezentate.

29. Mai mult, anularea prin hotărâre judecătorească irevocabilă, hotărârii Comisiei de Stat pentru verificarea autenticității documentelor privind participarea la lichidarea consecințelor catastrofei de la CAE Cernobîl din 8 septembrie 2005, consemnată în procesul-verbal nr. 22, în partea anulării și retragerii legitimației nr. *****, eliberată titularului Alexei Grapin, desființează conceptual dreptul Casei Naționale de Asigurări Sociale de a pune în discuție revendicarea sumelor achitate.

30. Din aceste considerente rezultă că recursul exprimă doar dezacordul recurenteii cu concluziile instanțelor inferioare, fără a combate în mod concret și convingător analiza efectuată de acestea. În lipsa unor critici reale de legalitate, nu poate fi declanșat controlul judiciar de recurs.

31. Simplul dezacord cu soluția instanței de apel nu constituie temei de casare, întrucât recursul reglementat de Secțiunea a II-a are caracter devolutiv strict asupra problemelor de drept material și procedural, verificând legalitatea, nu temeinicia în fapt a soluției atacate.

32. Prin urmare, Curtea Supremă de Justiție conchide că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale este vădit neîntemeiat și, în consecință, inadmisibil, întrucât reproduce cererea de apel fără a formula critici autentice și substanțiale împotriva deciziei instanței de apel.

33. Din aceste motive, în conformitate cu art. art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, alin. (1), lit. f), 440, alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat